

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ 10

DİN VE HAYAT

Neler Öğreneceğiz?

1. Din ve Aile
2. Din, Kültür ve Sanat
3. Din ve Çevre
4. Din ve Sosyal Değişim
5. Din ve Ekonomi
6. Din ve Sosyal Adalet
7. Kur'an'dan Mesajlar: Âl-î İmrân Suresi 103-105. Ayetler

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

➤ **Bir toplumda köklü bir değişiklik meydana getirmek isterseniz nereden başlardınız?**

1. Din ve Aile

- Aile akrabalık ilişkileriyle birbirine bağlanan fertlerin bir araya getirdiği toplumun en küçük yapı taşıdır.
- Aile, dünyaya gözlerini henüz açmış bir bireyin beslenmesi, sığınması ve korunması için bir liman ve dış dünyaya karşı en temel kalkandır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam, aile kurumu üzerinde hassasiyetle durmuştur.

Kur'an'da pek çok ayette
bu konuya yer verilmiştir.

Hız. Peygamber ailenin
kurulması ve korunması
konusunda tavsiyelerde
bulunmuştur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“Kendileri ile huzur bulasınız diye sizin için türünüzden eşler yaratması ve aranızda bir sevgi ve merhamet var etmesi de O’nun (varlığının ve kudretinin) delillerindendir...”**

(Rûm suresi, 21. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Toplumsal hayatın en temel birimi ve sosyal yapının çekirdeği olan aile, insanlık tarihiyle yaşıt bir kurumdur.
- Kur'an'a göre ilk insan yalnız bırakılmamış, Hz. Adem'in yanı sıra eşi de yaratılmıştır.

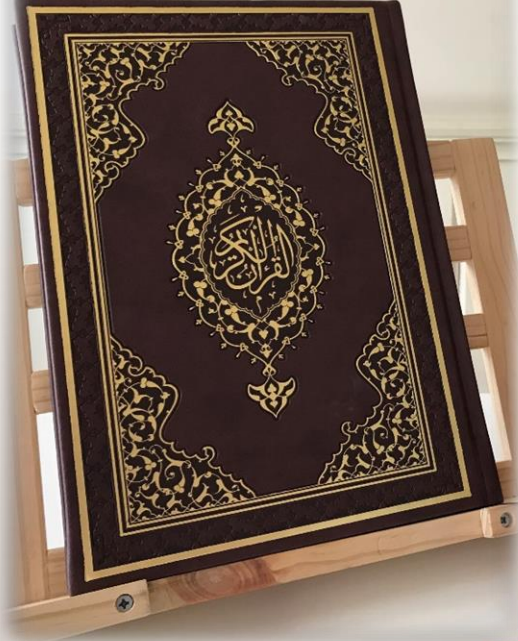
3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Psikoloji, eğitim ve sosyoloji bilim dallarında yapılan araştırmalardan aile ile ilgili şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Aile önemli
bir sosyal
kurum olarak
yerini
korumaktadır.

İnsanın
verimliliğini,
mutluluğunu,
ruh ve beden
sağlığını
koruması için
aile vazgeçilmez
bir kurumdur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Aile kurmak, her şeyden önce Allah'ın emridir.
- Yüce Allah, Kur'an-ı Kerim'de şöyle buyurur:
- **"Sizden bekâr olanları, ..., evlendirin. Eğer bunlar fakir iseler Allah kendi lütfu ile onları zenginleştirir. Allah, (lütfu) geniş olan ve (her şeyi) bilendir."**

(Nûr suresi, 32. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Hz. Peygamber, “İçinizden *gücü yetenler evlensin...*” ve “*Nikâh benim sünnetimdir...*” buyurarak evliliği teşvik etmiştir.

(Buhârî, Nikâh, 3; İbn Mâce, Nikâh, 8.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Kur'an'da evlilik çağına gelen kişilerin evlenmesi teşvik edilirken diğer yandan evlilik dışı ilişkiler yasaklanmıştır.
- **“Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, bir hayâsızlıktır ve çok kötü bir yoldur.”**

(İsrâ suresi, 32. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

İslam'da Aile İçi Sorumluluk ve Görevler

- Ailede her bireyin yerine getirmesi gereken birtakım görevleri vardır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Öncelikle eşler birbirlerine iyi davranmalı, birbirlerinin haklarını gözetmelidir.
- Eşlerin birbirlerine karşı iyi davranması çocuklar için de önemlidir. Çünkü çocuklar büyüklerini örnek alırlar.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Eşler ve diğer aile bireyleri birbirlerine sevgilerini sözleri ve davranışlarıyla belli ederler.
- Hz. Peygamber de aile içi iletişimi kuvvetlendirmek için sevgisini hem sözle hem de davranışla aktarmıştır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hız. Peygamber

Torunları Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin'e olan sevgisini "*Allah'ım ben bu ikisini seviyorum, sen de onları sev.*" diyerek dile getirmiştir.

Ashabına, eşlerine ve çocuklarına karşı sevgilerini sözle iletmelerini tavsiye etmiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

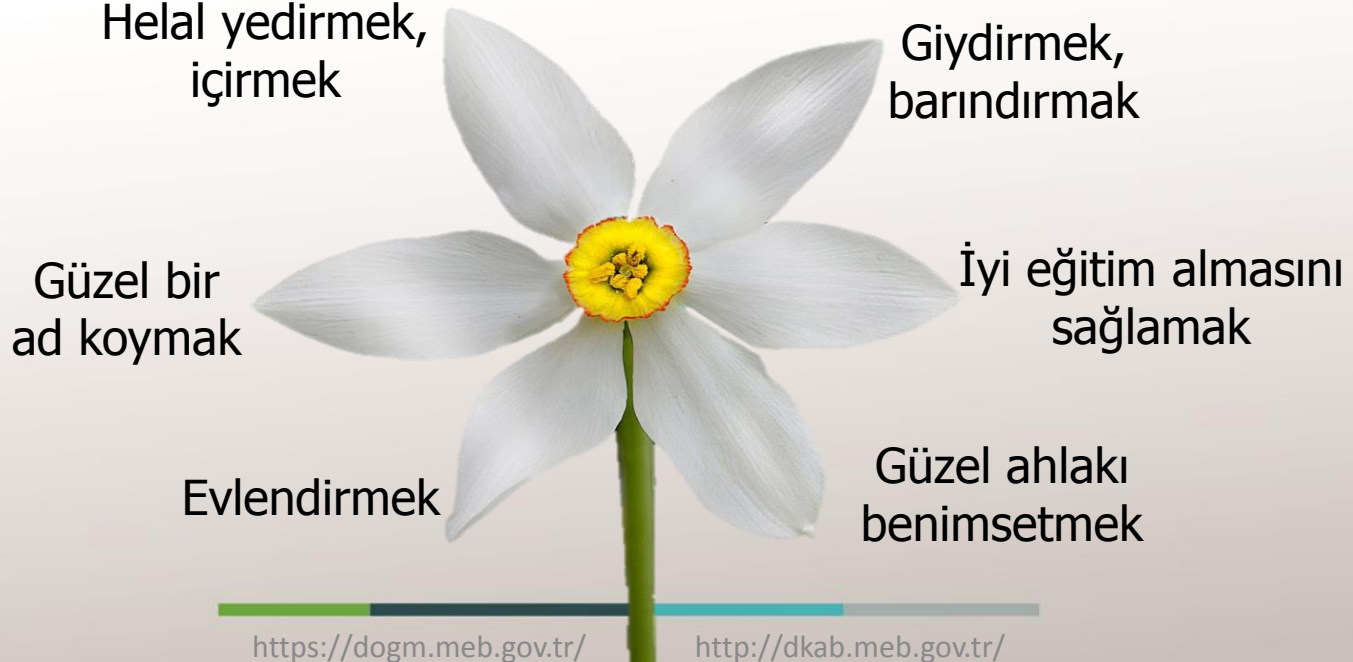
DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Hz. Peygamberin kızı Hz. Fatıma yanına geldiğinde ayağa kalkması, onu öpmesi ve kendi yerine oturarak ona olan sevgisini göstermesi; Hz. Fatıma'nın da aynı şekilde babasına hürmet etmesi sağlıklı bir iletişim için güzel bir örnektir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Anne ve babanın çocuklarına karşı birtakım görevleri vardır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam dini, çocukların görevlerini de belirlemiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“Biz insana, anne babasına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir. Çünkü anası onu nice sıkıntılara katlanarak taşımıştır. Sütten ayrılması da iki yıl içinde olur. (İşte bunun için) önce bana, sonra da ana babana şükret diye tavsiyede bulunmuşuzdur. Dönüş ancak banadır..”**

(Lokmân suresi, 14. ayet.)

➤ “Estetik değerlere sahip eserler” denildiğinde aklınıza İslam medeniyetinden hangi örnekler gelmektedir?

2. Din, Kültür ve Sanat

Sözlük Anlamı

Yapmak, etmek, işinde mahir olmak anlamlarına gelir.

Sanat

Terim Anlamı

Maddî veya zihnî bir iş ve çabada izlenen düzenli ve özel yol, yöntem diye tarif edilmiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

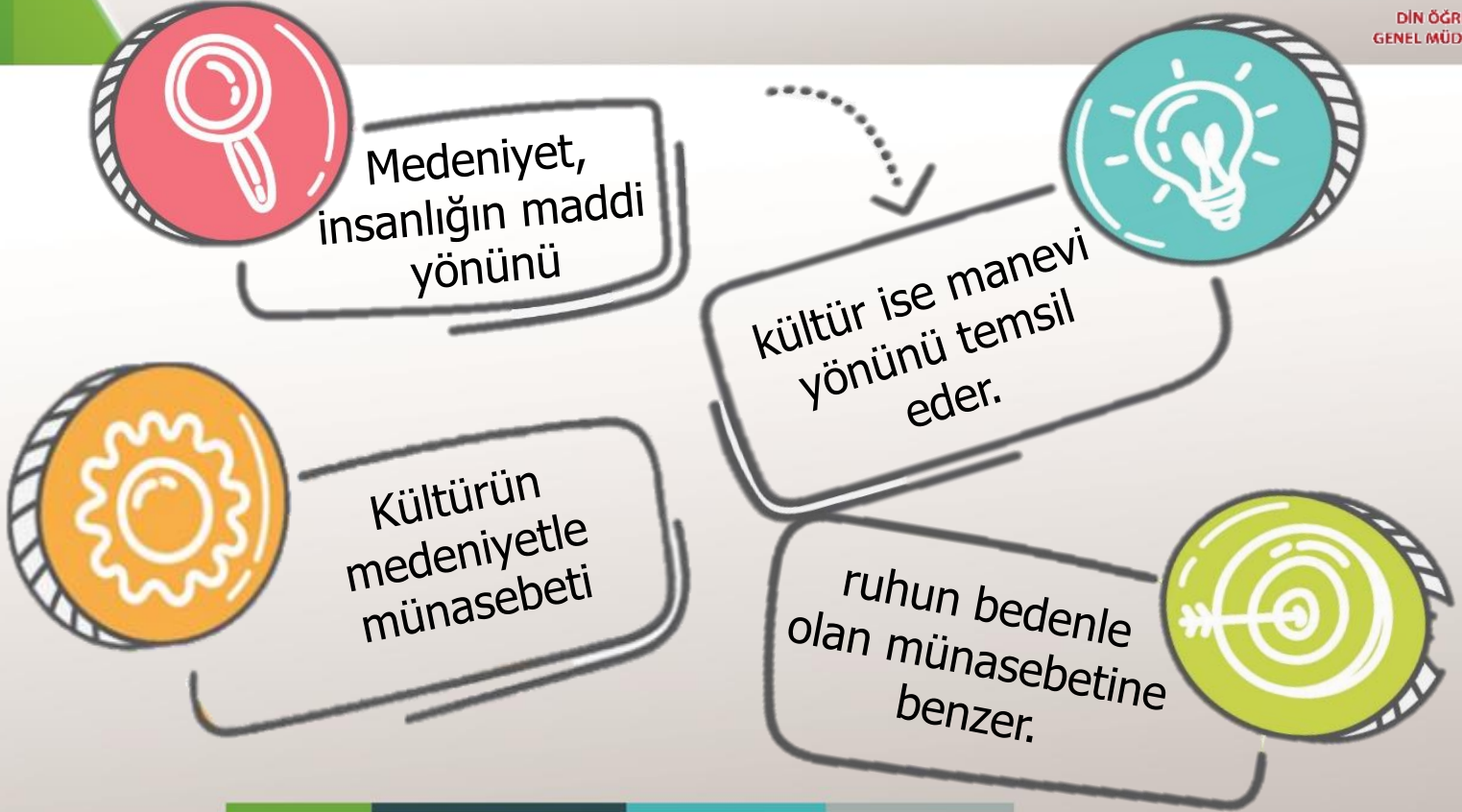

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **Medeniyet;** bir milletin örf, âdet, dil, din vb. unsurlarının etkisiyle oluşmuş sanat, giyim kuşam, edebiyat, mimari, müzik vb. alanları içeren, toplumlar tarafından oluşturulan bir birikimdir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

İslam, kendine özgü bir medeniyet inşa etmiştir. Bu medeniyetin inşasının temelinde Kur'an-ı Kerim ve Hz. Peygamber yer almaktadır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam dini yayılış sürecinde pek çok kültürle karşılaşmıştır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam ulaştığı her coğrafyanın kültürünü etkilediği gibi o kültürlerden Müslümanlar da etkilenmiştir.
- Bunun sonucunda pek çok yeni sanat ve bilim dalı ortaya çıkmıştır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam medeniyeti ortaya çıkardığı eserlerle temel prensiplerini koruyarak Allah'ın varlık ve birliğini, yaratmasının güzelliğini anlatmayı hedeflemiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Mimari

- Mimari; insanların barınma, dinlenme, çalışma gibi günlük ihtiyaçlarını karşılamak için çeşitli yapıları inşa etmesiyle başlamıştır.
- Zamanla değişen ekonomik ve teknik koşullar mimari anlayışını da değiştirmiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

-
- İslam'ın düşünce yapısı, İslam mimarisinin oluşmasında da rol oynamıştır.
 - İslam'ın temelini oluşturan tevhid ilkesi, putperestliği yasaklamıştır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

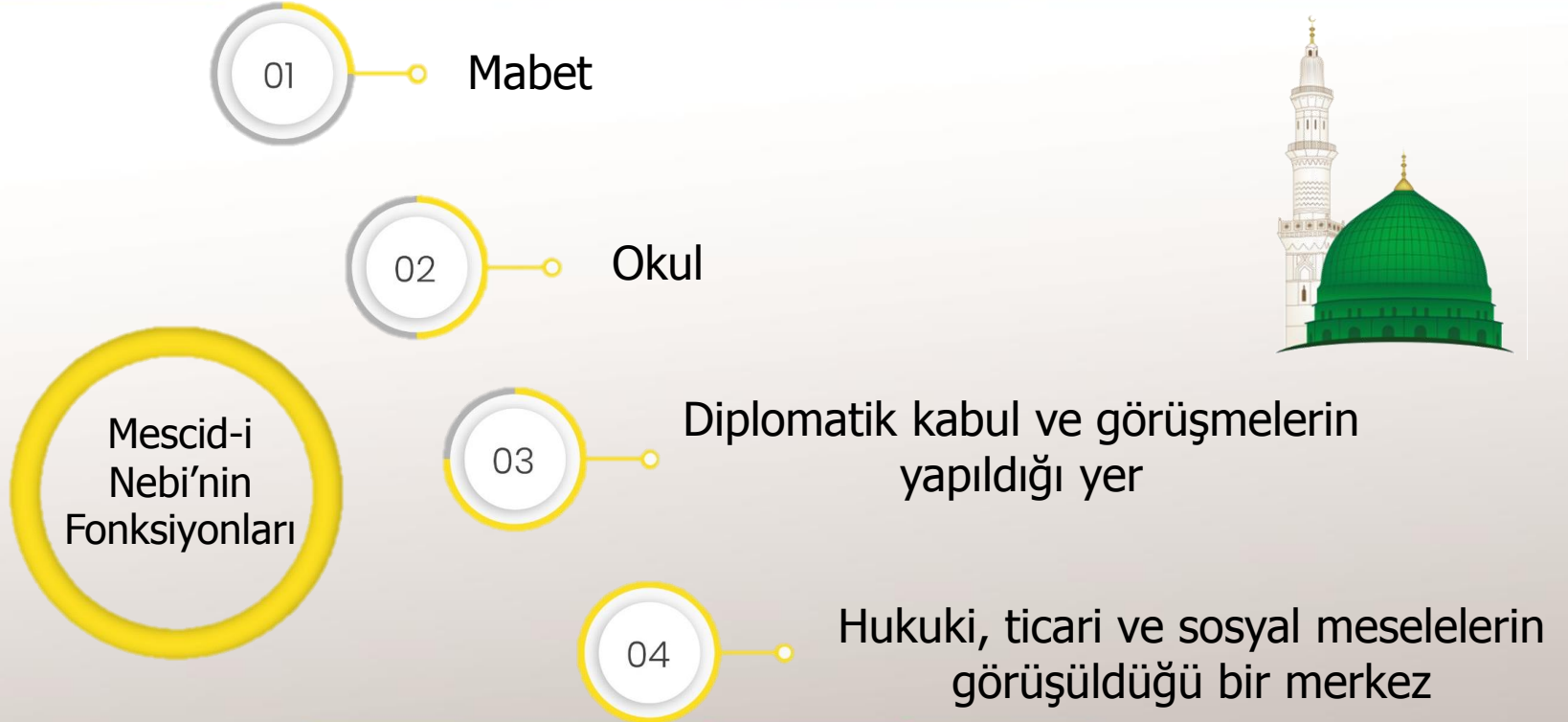

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- İslam mimarisinin başlangıcı, Hz. Peygamber dönemine dayanır.
- Hz. Peygamber, Medine'ye hicret edince ilk olarak Mescid-i Nebevi'yi inşa etmiştir.

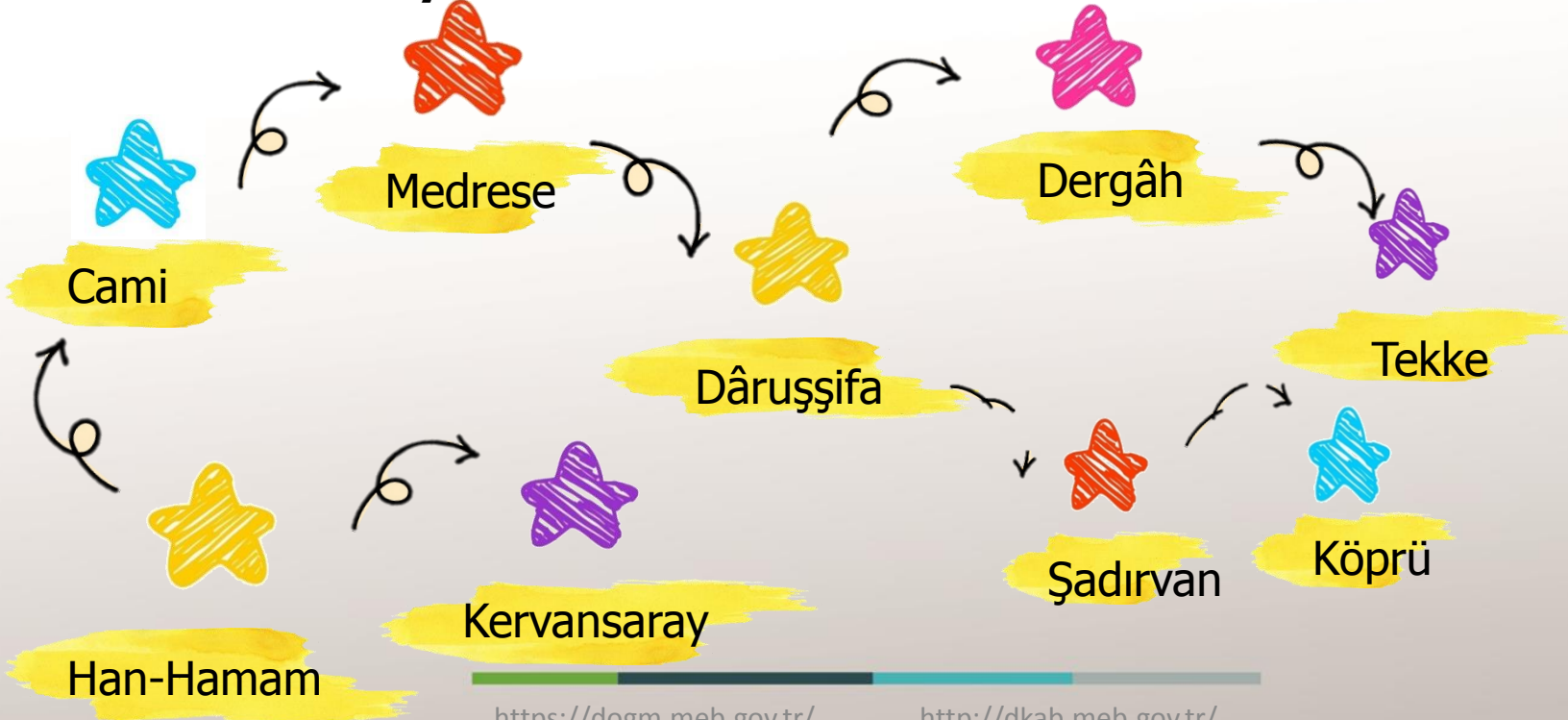

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

İslam Medeniyetinde Bazı Mimari Eserler

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Emeviler döneminin sembol eserleri camiler olmuş ve camilerin verdiği ruh fethedilen yerlere taşınmıştır.

Şam Emeviyye Camii

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Abbasiler döneminde bilhassa dine yeni giren Türkler için inşa edilen Samerra şehrindeki Ulu Camii aynı ruhun dışı vurumudur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Mısır'ın sembollerinden Ezher Üniversitesi de tamamen cami etrafında oluşmuş bir üniversitedir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Osmanlıda, cami, mescit, medrese, türbe, çeşme, han, hamam vb. tarzda yapılar oluşturulmuştur.

Sultan III. Ahmet Çeşmesi

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Osmanlı mimarları denildiğinde akla ilk gelen Mimar Sinan, bıraktığı muhteşem eserlerle görenleri hayrete düşürmektedir.

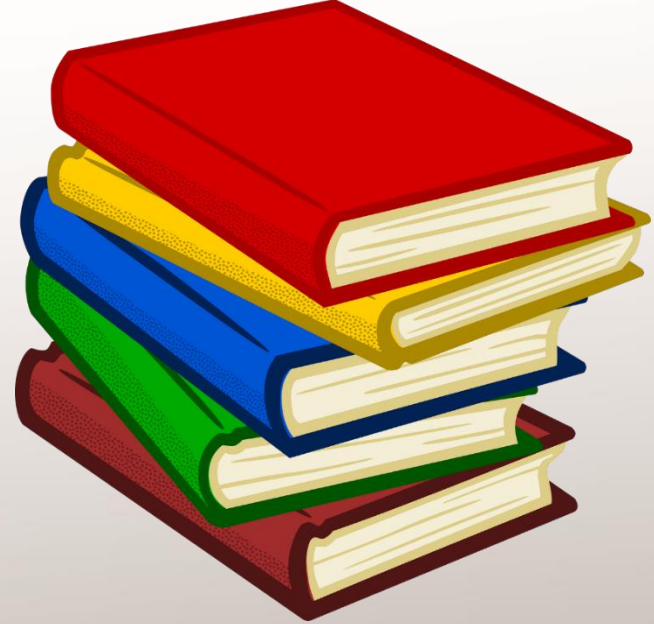

Süleymaniye Camii

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Edebiyat

- Edebiyat; bir milletin duygu, düşünce ve değerlerinin dil aracılığıyla aktarılmasını sağlayan sanattır.
- Kelime ve kavram olarak Türkçede Tanzimat'tan sonra kullanılmaya başlanmış ve bu tarihten sonra gittikçe yaygınlaşmıştır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Kur'an-ı Kerim indirildikten ve İslam dini Arabistan yarımadasına yayıldıktan sonra edebiyat ve şiir alanında bir nevi devrim meydana gelmiştir.

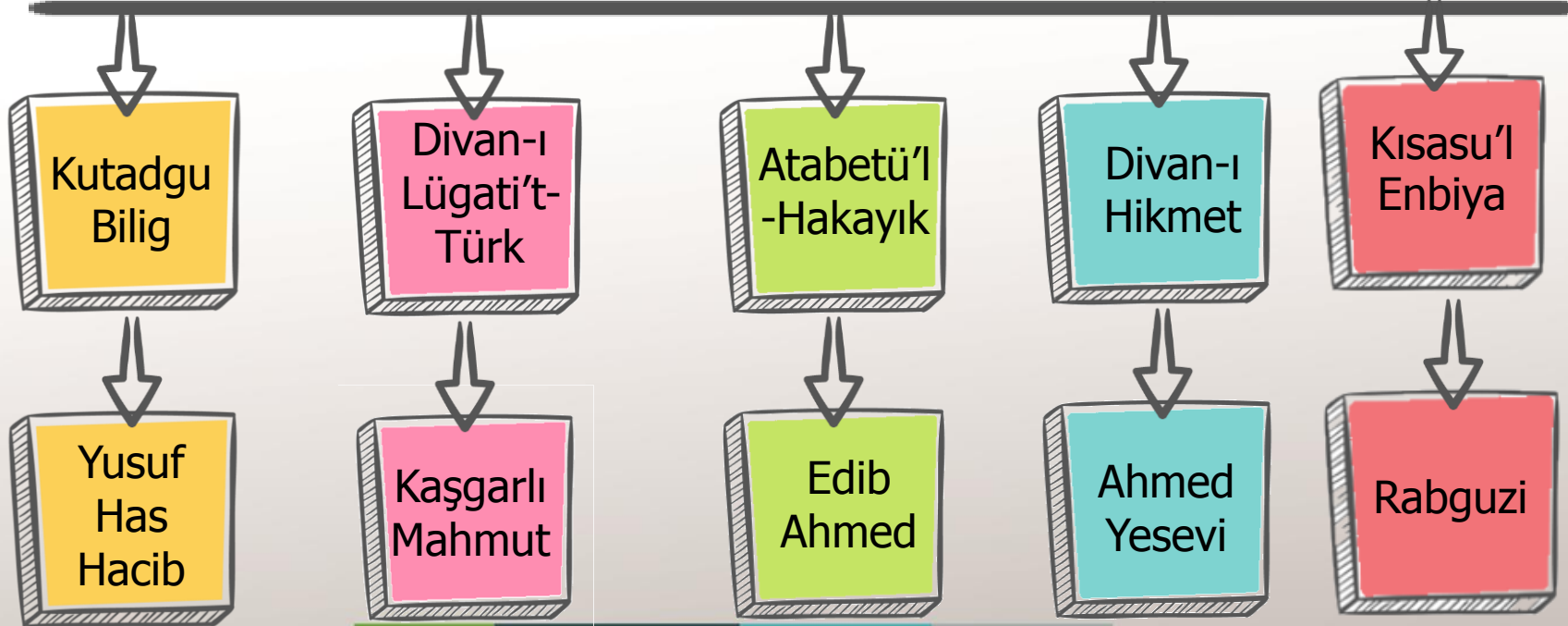

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Karahanlılar dönemiyle İslamiyet'in etkisi altına giren edebiyatımızda öne çıkan eserler

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Miladi XIII ve XIV. yüzyıllar, Anadolu'nun manevi açıdan kalkınma çağıdır.
- Mevlana, Yunus Emre, Hacı Bektaşî Veli ve Hacı Bayram Veli gibi büyük alimler Anadolu'da manevi kalkınmayı hızlandırmıştır.

Mevlana

Yunus Emre

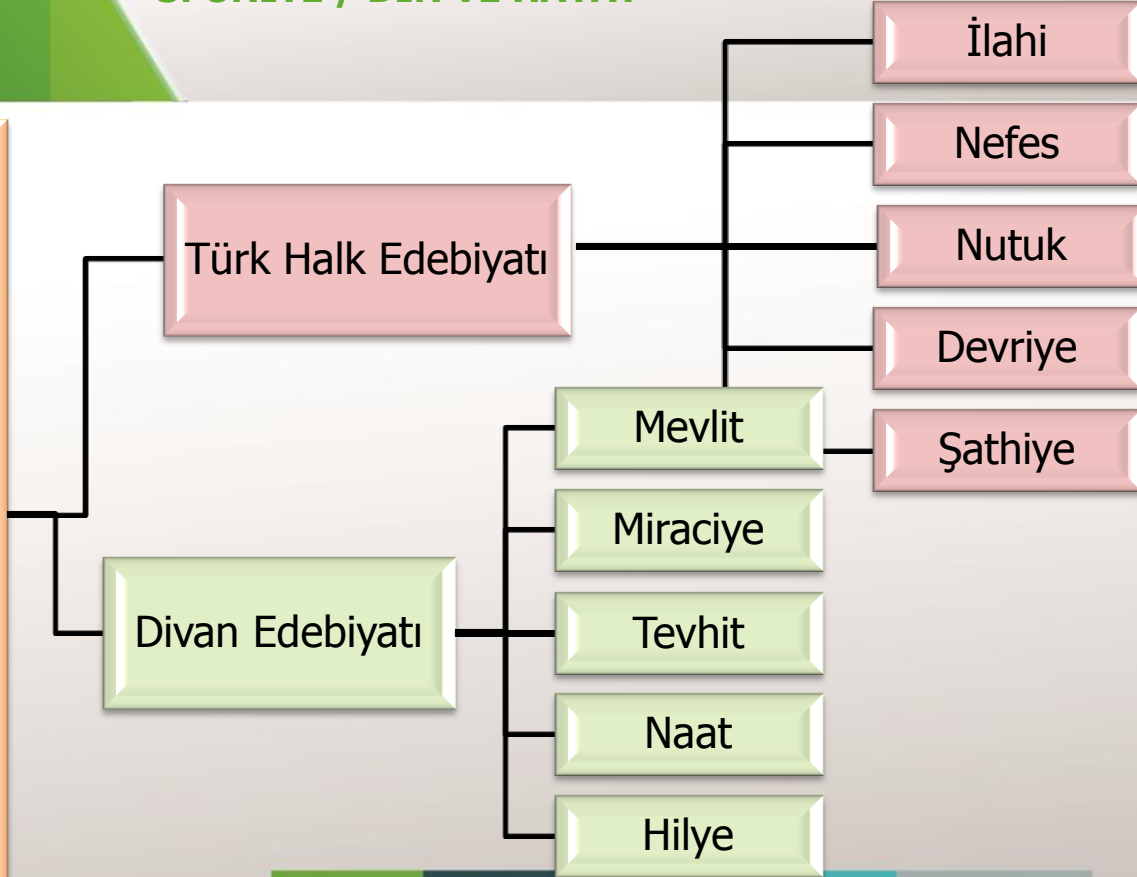
Hacı Bayram Veli

Hacı Bektaşî Veli

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

İslam Etkisiyle Oluşan Edebiyat Ürünleri

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

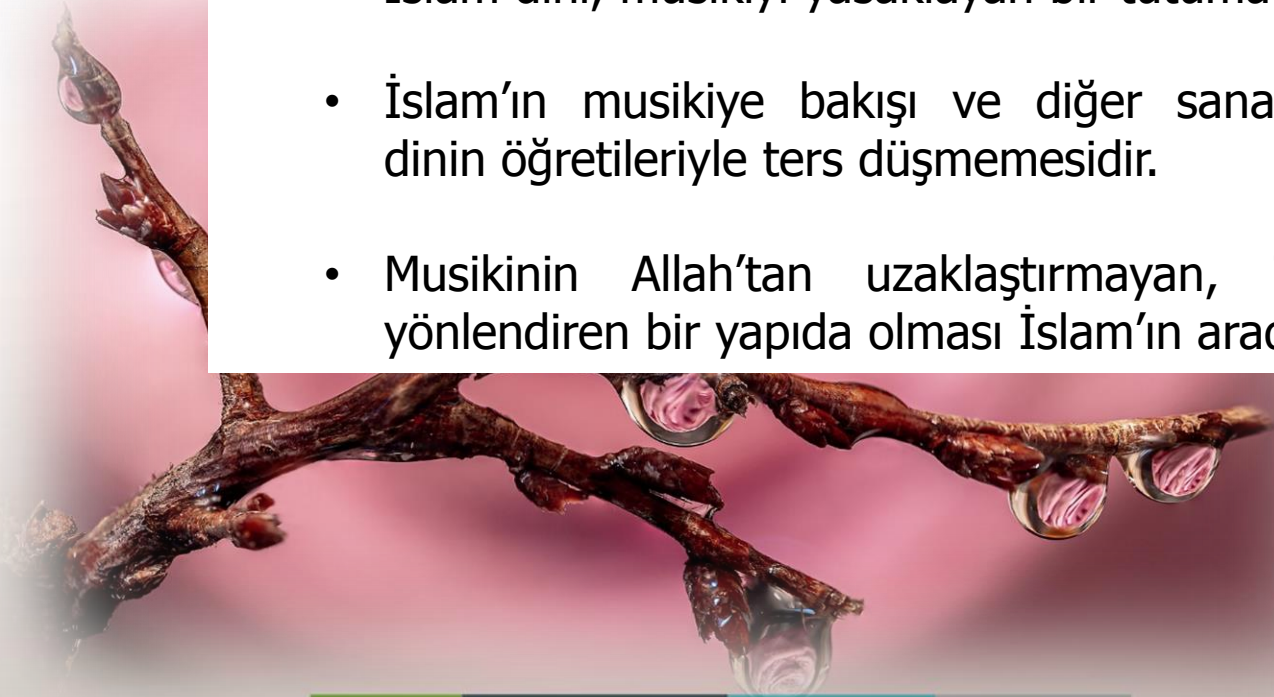
Musiki

- İslam toplumu, Hz. Peygamber döneminden itibaren musiki ile ilgilenmiştir.
- Hz. Peygamber Kur'an'ın güzel sesle okunmasını teşvik etmiş ve ezanın güzel sesli kimseler tarafından okunmasını istemiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam dini, musikiyi yasaklayan bir tutuma sahip değildir.
- İslam'ın musikiye bakışı ve diğer sanatlardan beklentisi dinin öğretileriyle ters düşmemesidir.
- Musikinin Allah'tan uzaklaştırmayan, iyiye ve güzele yönlendiren bir yapıda olması İslam'ın aradığı temel kuraldır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Musiki, tarihimizde çeşitli hastalıkların tedavisinde kullanılan bir yöntemdir.
- Doğadaki su, kuş gibi varlıkların seslerinden tedavi amacı ile faydalanılmıştır.
- Edirne ve Fatih Darüşşifasını bunlara örnek verebiliriz.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İtrî ve Dede Efendi gibi bestekârlarımızın eserleri musiki alanında önemli bir yere sahiptir.

İtrî

Dede Efendi

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hat

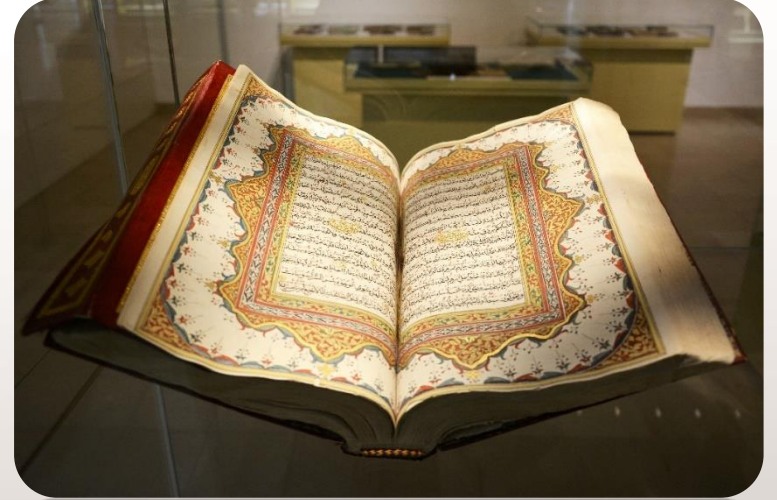
- Hat sanatı Arap harflerinden doğarak İslam medeniyetinde müstakil ve olağanüstü bir konum kazanan güzel yazı (hüsnü hat) sanatıdır.
- **Hat**, Arapça “yazı, çizgi; çıkır, yol” gibi manalara gelir.
- Hat sanatçılarına da “**hattat**” denir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

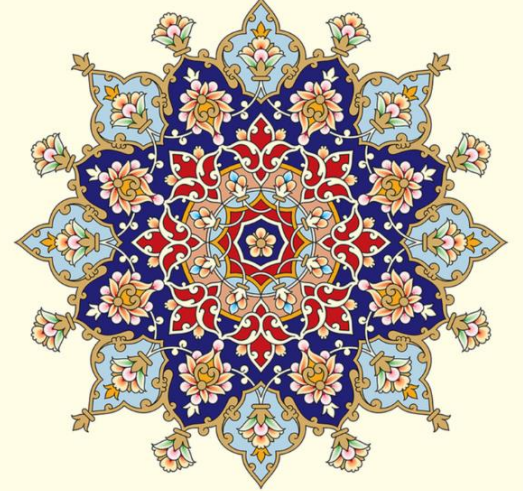
DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Hz. Peygamber'e gelen Kur'an ayetlerini onun talimatına göre yazan vahiy kâtiplerinden günümüze kadar İslam dünyasında binlerce hattat yetişmiştir.
- Bu hattatların çalışmalarıyla 'Aklâm-ı Sitte' (Sülüs, Nesih, Muhakkak, Reyhani, Tevki, Rika) yazı usulü meydana çıkmıştır.

Tezhib

- Arapça zeheb (altın) kelimesinden gelen tezhib, altınla süslemek anlamına gelir.
- Ana malzeme olarak altın veya yaldız kullanıldığı için bu isimle anılmaktadır.
- Tezhib alanının sanatçılarına “**müzehhib**” denir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Tezhib

- Ebru, geleneksel süsleme sanatlarımızdandır.
- Ebru, elde hazırlanmış boyaların öd ve su ilavesiyle ayarlarının yapıldıktan sonra yoğunlaştırılmış su üzerine serpilip kâğıda transfer edilmesiyle oluşan bir sanattır.

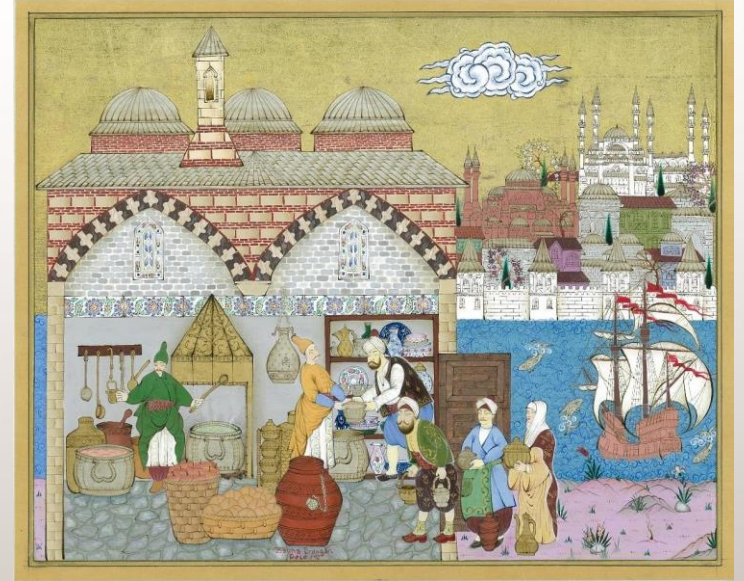
3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

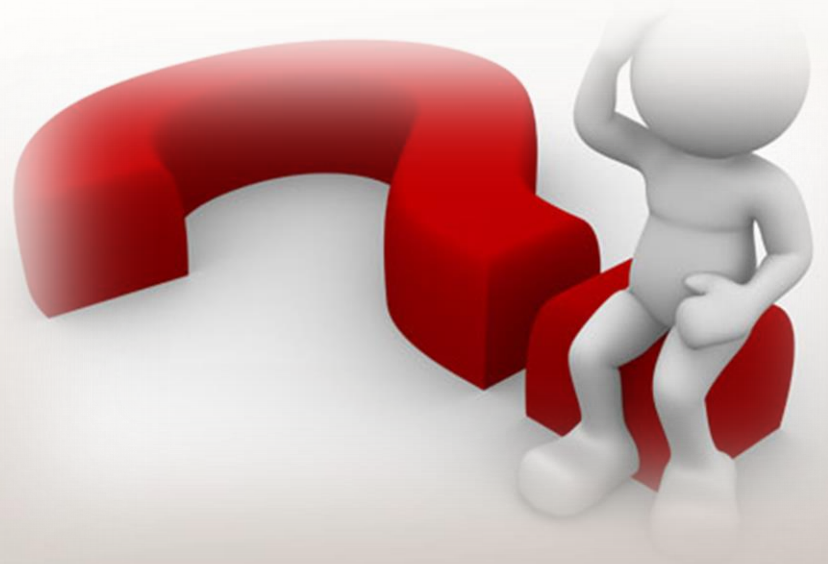
Minyatür

- Minyatür, bir tür resim sanatıdır.
- Minyatür sanatının sanatçılarna "nakkaş", atölyelerine de "nakkaşhane" denilmektedir.
- İslam dünyasında resim denilince minyatür akla gelir.

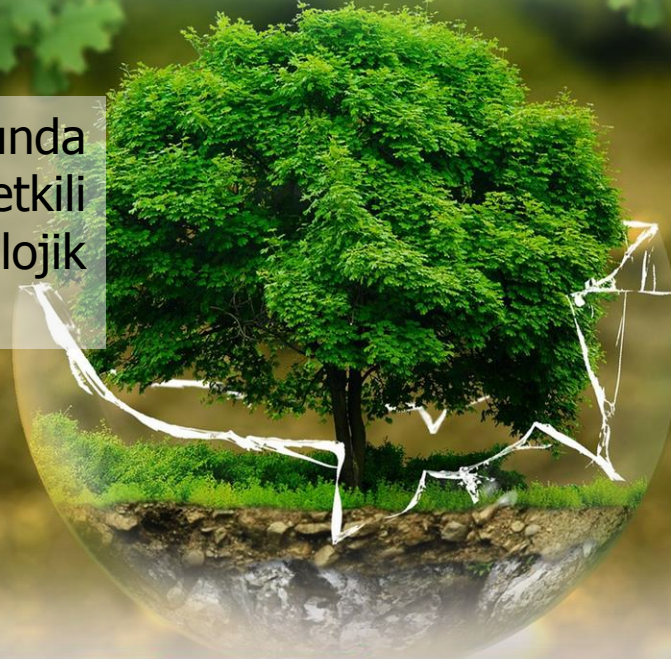
3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

➤ **Doğadaki dengenin insanlar tarafından bozulması ne gibi sorunları ortaya çıkarmaktadır?**

3. Din ve Çevre

- Çevre, belli bir yaşam ortamında canlıların yaşamı üzerinde etkili olan fiziksel, kimyasal ve biyolojik faktörlerin bütünüdür.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

-
- Çevre insana emanettir.
 - İslam düşüncesine göre insan çevrenin asıl sahibi değildir, onu emanet olarak kullanmaktadır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- *"Birinizin elinde bir hurma fidanı varken kıyamet kopuyor olsa bile derhal onu diksin..."*

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, C 3, s. 184.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

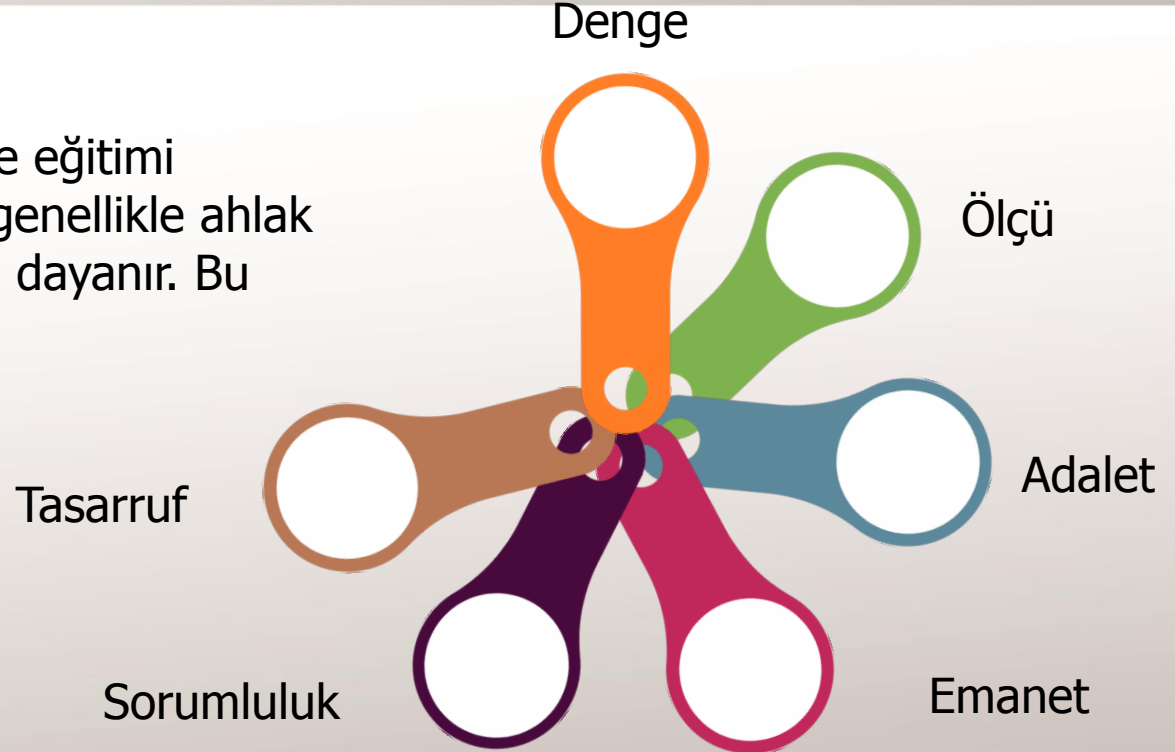

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Çevre sorunlarının pek çoğu israfta bağlantılıdır.
- Sorunların çözümü israftan kaçınmak ve tasarruf anlayışını sadece ekonomimiz açısından değil, çevre açısından da geliştirmektir.
- İslam, israfı yererken tasarrufu över ve teşvik eder.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam'da çevre bilinci ve eğitimi konusundaki mesajlar genellikle ahlak temelli bazı prensiplere dayanır. Bu prensipler;

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

➤ **Toplumlardaki kültürel değişimlerin olumlu ve olumsuz yönleri sizce nelerdir?**

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

4. Din ve Sosyal Değişim

- Yerküremizde yaşayan her toplumun kutsalla ilişkili dinî inanç sistemi ya da sistemlerini bulundurduğu bilinmektedir.
- Bu yönüyle din, evrensel boyutlu ve içinde bulunduğu toplumun yapısı ile ilişkili bir olgudur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Sosyal değişimler neticesinde toplumun aldığı yeni şekil, İslam'ın temel prensiplerine uygunluk arz ediyorsa tasvip edilir.
- Yaşanan değişimler Kur'an ve sünnetle ortaya konulan ve zarurat-ı diniye olarak ifade edilen dinin değişmeyen sabit ilkelerine aykırı olmamalıdır.

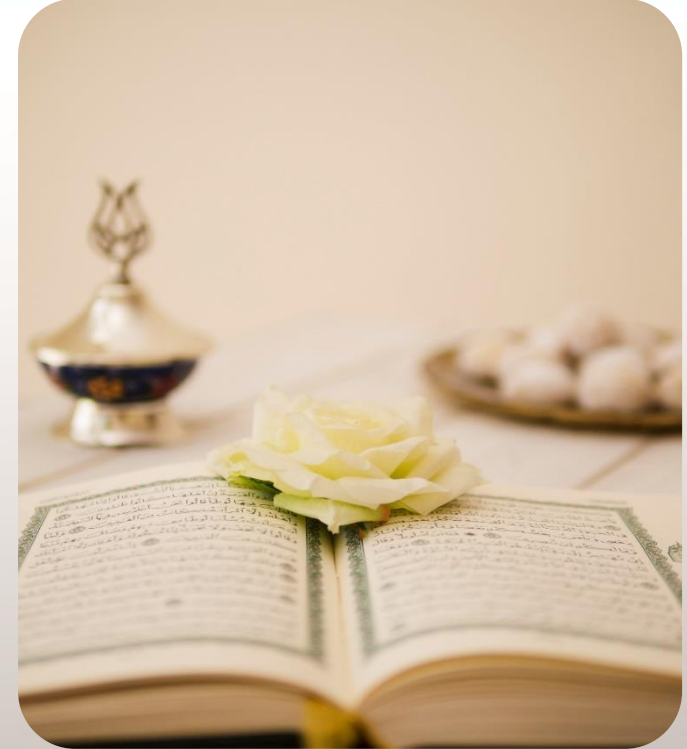

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

-
- Müspet değişim hususunda peygamberler insanlık için en mükemmel örneklerdir.
 - İnsanları fiilen ve zorlayarak değiştirmeye çalışmayan peygamberler, güzel yaşantılarıyla toplumlara örnek olmuşlardır.

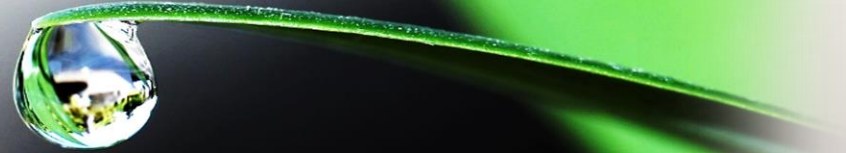
3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Kur'an'da sosyal hayatla ilgili genel ilkeler verilmiştir.
- Bu genel ilkeler zaman ve çevre faktörlerine göre içtihat mekanizması kullanılarak yeni şartlara uyum sağlanmıştır.
- İctihat her zaman ve her yerde dinin hayat ile bağlantısını kuran ve pratiğe yansımaları sağlayan faaliyettir.

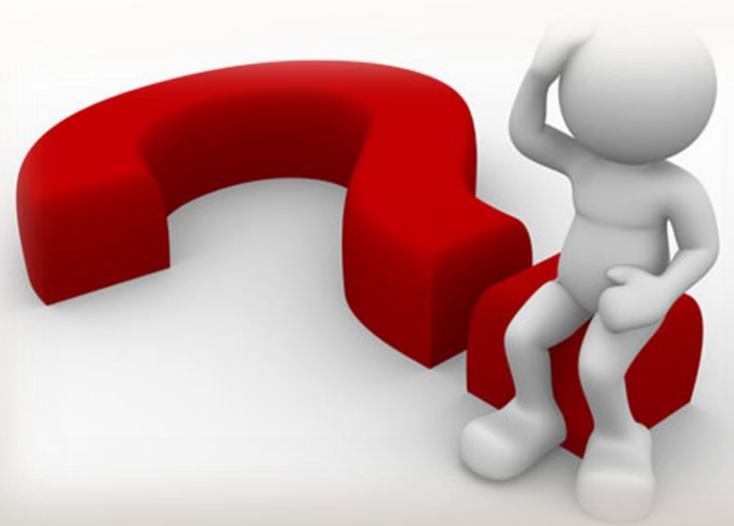

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Zaruri hâllerde İslam, hayatın kolaylaşması yönünde ruhsatlar vermiştir.
- Mesela suyun olmadığı yerde teyemmüm abdesti alınır.
- Ayakların yıkanmasında zorluk olan durumlarda, mestler üzerine; yaralanma durumunda ise yaralara sarılan sargının üzerine mesh edilir.

➤ “Çalışana emeğinin karşılığını alın teri kurumadan veriniz.” (İbn Mâce, Ruhûn, 4.) hadisinden ne anlıyorsunuz?

5. Din ve Ekonomi

- İnsanlık tarihi kadar eski olan ekonomik hakların korunmasına İslam dininde büyük önem verilmiştir.
- Bunlar arasında mülk edinme, çalışma, emeğinin karşılığını alma, miras gibi haklar vardır.

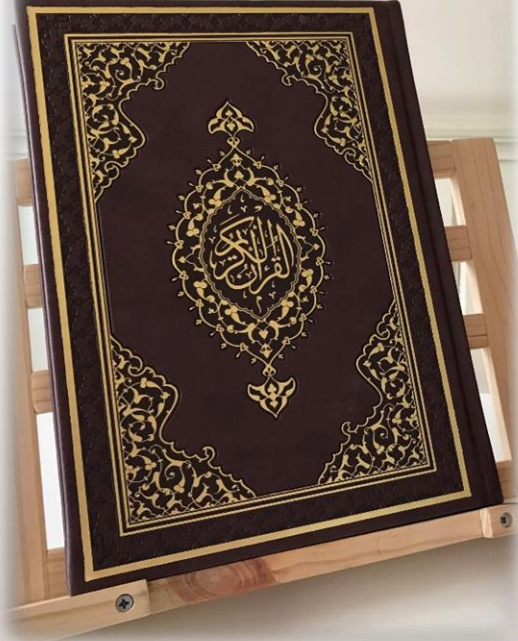

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Beslenme, giyinme ve barınma temel ihtiyaçlardır.
- İnsanın bunları çalışarak üretmesi gerekir.
- Bunları tabii bir hak ve görev olarak gören İslam dini çalışmayı ve üretmeyi teşvik etmiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“Geceyi bir örtü yaptık. Gündüzü de çalışıp kazanma zamanı kıldık.”**

(Nebe suresi, 10-11. ayetler.)

- **“Doğrusu biz sizi yeryüzüne yerleştirdik ve orada size geçim vasıtaları verdik. Ne kadar da az şükrediyorsunuz!”**

(A'râf suresi, 10. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- *"Kişi kendi elinin emeğinden daha temiz bir kazanç elde etmemiştir."*

(İbn Mâce, Ticâret, 1.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Hz. Peygamber, gençliğinde ticaretle uğraşmış, işini dürüst yapmış, başkalarına haksızlık etmekten kaçınmıştır.
- Çevresindeki insanlara da böyle davranmalarını öğütlemiş, çalışanların haklarının korunmasını istemiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

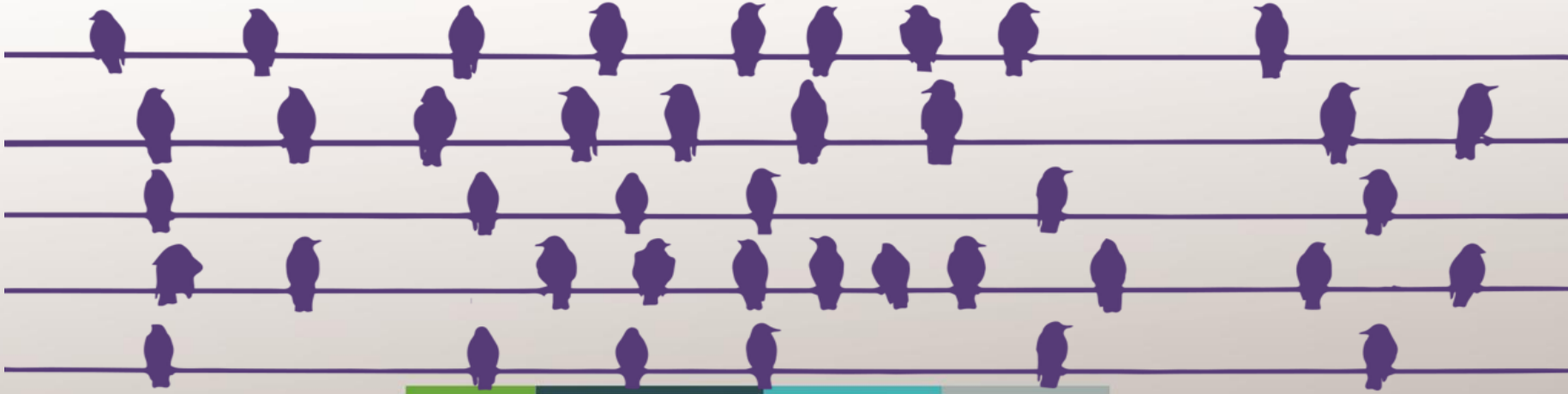
DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

➤ "Bir kişinin özgürlüğü,
başkasının özgürlüğünün
başladığı yerde biter."
sözünden ne anlıyorsunuz?

6. Din ve Sosyal Adalet

- Kur'an-ı Kerim; ferdi, toplumun bir parçası olarak kabul etmiş ve toplumda sosyal adalet ve insan haklarının gerçekleşmesi için her insana bu hususta uyması gereken bazı kurallar koymuştur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Kur'an-ı Kerim; ferdi, toplumun bir parçası olarak kabul etmiş ve toplumda sosyal adalet ve insan haklarının gerçekleşmesi için her insana bu hususta uyması gereken bazı kurallar koymuştur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- İslam düşüncesine göre, zengin fakir, genç ihtiyar, güzel çirkin, engelli engelsiz, beyaz siyah her statü ve meslekteki insan eşittir.
- Dünyadaki makamlar, mevkiler geçici olup, üstünlük sebebi değildir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Yaşama ve Sağlık Hakkı

- İslam dininde yaşama hakkı dokunulmaz kabul edilmiş ve bu durum Kur'an-ı Kerim'de **"... Allah'ın muhterem kıldığı cana kıymayın..."** ayetiyle açıklanmıştır.

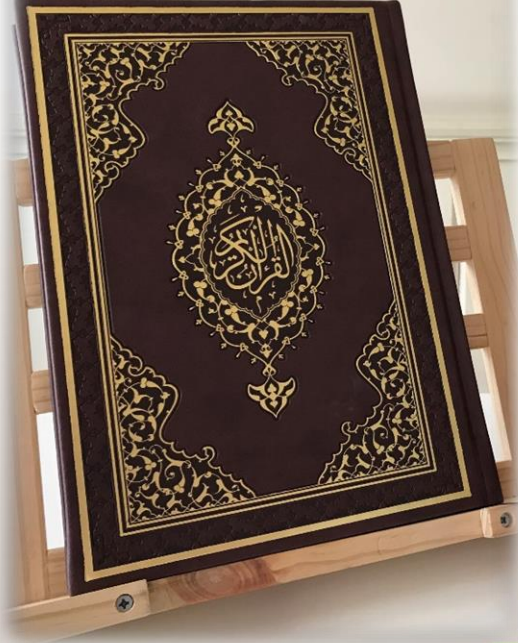
(İsrâ suresi, 33. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- İslam, insanlardan ruh ve beden sağlığını muhafaza etmelerini, hastalandıklarında tedavi olmalarını istemiştir.
- Örneğin; akıl ve ruh sağlığına zarar vermesi sebebiyle alkol ve uyuşturucular haram kılınmış, insanlara bu türden zararlı alışkanlıklardan uzak durmaları tavsiye edilmiştir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“...Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın...”**

(Bakara suresi, 195. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Eğitim Hakkı

- Eğitim hakkı ise insanın olgun bir seviyeye gelebilmesi için kendini ve çevresini tanıma hakkı olarak tanımlayabiliriz.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- İslam dininde eğitim hem hak hem yükümlülüktür.
- İnsanın iyi bir birey olabilmesi için eğitim ve öğretime ihtiyacı vardır. Bu da ona ayrı bir yükümlülük getirir.
- Çünkü her bireyin topluma karşı iyi bir insan olmak gibi bir vazifesi vardır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Hz. Peygamber Mekke Dönemi'nin ilk yıllarında Dârü'l-Erkam'ı bir eğitim merkezi olarak kullanmıştır.
- Medine'ye hicretten sonra Mescid-i Nebî'nin yanına Suffe denilen okulu kurmuştur.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- *"İlim öğrenmek kadın erkek her Müslümana farzdır."*

(İbn Mâce, Mukaddime, 17.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Düşünce ve İfade Özgürlüğü

- Kur'an-ı Kerim'de **"Dinde zorlama yoktur. Artık doğrulukla eğrilik birbirinden ayrılmıştır..."** ayetinde belirtildiği üzere insan, inanç konusunda serbest bırakılmıştır.

(Bakara suresi, 256. ayet.)

İbadet Özgürlüğü

- İslam dininde inanç özgürlüğü yanında ibadetleri yerine getirebilme özgürlüğü de tanınmış, bu ikisi birbirini tamamlayan unsurlar olarak görülmüştür.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Allah'a inanmanın doğal sonucu olan ibadet etmek Kur'an'da insanın bakış açısıyla şöyle ifade edilmiştir:
- **"Bana ne olmuş ki, beni yaratana ibadet etmeyecekmişim! Hâlbuki, hepiniz O'na döndürüleceksiniz. O'nu bırakıp da başka ilâhlar mı edineyim?..."**

(Yasin suresi, 22-23. ayetler.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Özel Yaşamın Gizliliği Hakkı

Kişinin başkalarıyla paylaşmak istemediği, başkaları tarafından bilinmesi, görülmesi veya görüntülenmesinden rahatsızlık duyduğu alan olarak tanımlanır.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- Özel yaşamın gizliliği ve dokunulmazlığı, İslam dininde daha çok mahremiyet kelimesiyle ifade edilir.
- Dinimizde özel yaşamın korunmasına yönelik tedbirler alınmıştır.
- Başkalarının gizli kalması gereken yönlerini araştırmak, evlere izinsiz girmek, sırları paylaşmak vb. konularda getirilen yasaklar bu tedbirlerdendir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“Ey iman edenler, başkasının evine izin almadan, seslenip selam vermeden girmeyiniz. Eğer düşünürseniz böyle hareket etmeniz sizin için hayırlıdır.”**

(Nûr suresi, 27. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- *"Kişinin kendisini ilgilendirmeyen şeylerden uzak durması, iyi bir Müslüman olduğunu gösterir."*

(İmam Mâlik, Muvatta, Hüsnü'l-Huluk,1.)

➤ “Nerede birlik, orada dirlik”,
“Sürüden ayrılan kuzuyu kurt
kapar.” gibi atasözlerimiz ne
ifade etmektedir?

7. Kur'an'dan Mesajlar

Âl-i İmrân Suresi 103-105. Ayetler

- “Hep birlikte Allah’ın ipine sımsıkı yapışın, parçalanmayın. Allah’ın size olan nimetini hatırlayınız. Hani siz birbirinize düşman kişiler idiniz de O, gönüllerinizi birleştirmişti ve O’nun nimeti sayesinde kardeş olmuştunuz. Yine siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan sizi O kurtarmıştı. İşte Allah size ayetlerini böyle açıklar ki doğru yolu bulasınız..”

(Âl-i İmrân suresi, 103. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Müfessirlere göre **“Allah’ın ipi”**nden maksat, Kur’an ve İslam’dır.
- **“Hep birlikte Allah’ın ipine sımsıkı yapışmak”**, İslam dinine inanmayı, onu kabul etmeyi ve gereklerini yerine getirmeyi ifade eder.

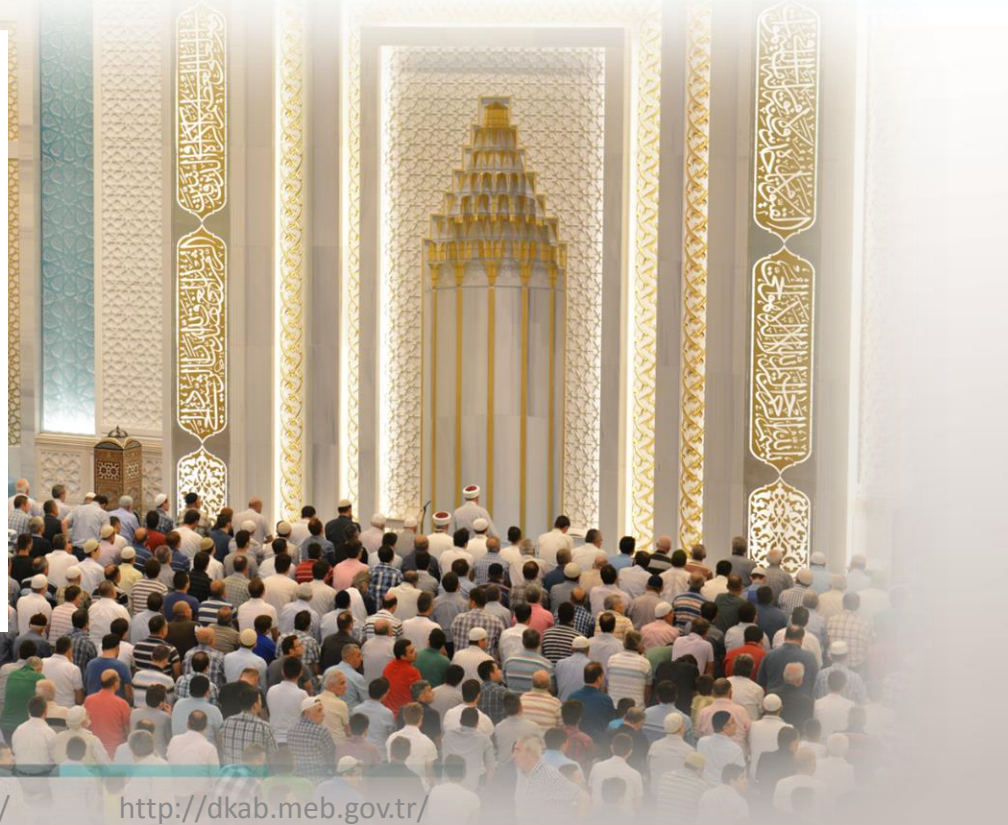

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

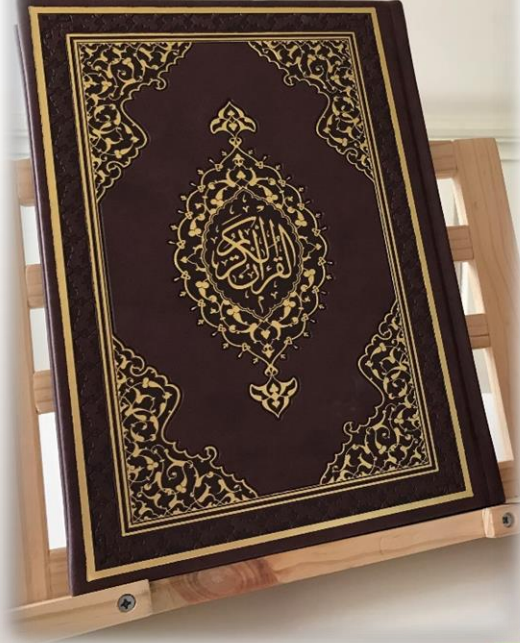

DİN ÖĞRETİMİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

- **“...O’nun (Allah’ın) nimeti sayesinde kardeş oldunuz...”** ayeti, İslam’ın insanlar arasında birlik ve beraberliği sağlama konusunda ne derece kaynaştırıcı önemli bir unsur olduğunu, hatta din kardeşliğinin, dolayısıyla inanç ve dava birliğinin soy kardeşliğinden daha kuvvetli olduğunu gösterir.

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- “Sizden, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.”

(Âl-i İmrân suresi, 104. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- **“Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp ayrılığa düşenler gibi olmayın. İşte bunlar için büyük bir azap vardır.”**

(Âl-i İmrân suresi, 105. ayet.)

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

- Kur'an insanlar arasında düşünce ayrılıklarının bulunmasını, insanın yaratılış hikmetine ve özelliklerine bağlar.
- Ancak İslam, düşünce ayrılığının düşmanlığa dönüşmesini ve insanların kamplara ayrışmasını müsamaha ile karşılamaz.

Ünitemizi Değerlendirelim

1. Anne-babanın çocuklarına karşı görevleri nelerdir?
2. Çocukların anne-babalarına karşı görevleri nelerdir?
3. İslam dininin sosyal adalet ile ilgili temel ilkeleri nelerdir?

Cevaplayalım

1.

Sosyal değişimler neticesinde toplumun aldığı yeni şekil, İslam'ın temel prensiplerine uygunluk arz ediyorsa tasvip edilir. Yaşanan değişimler Kur'an ve sünnetle ortaya konulan ve olarak ifade edilen dinin değişmeyen sabit ilkelerine aykırı olmamalıdır.

Boşluğa gelecek kelime aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nefis terbiyesi
- B) Allah'ı zikir
- C) Dünyaya bağlılık
- D) Zarurat-ı diniye
- E) Ahiret hayatı

2. Aşağıdakilerden hangisi İslam medeniyetinde inşa edilen mimari eserlerden biri değildir?

- A) Cami-Medrese
- B) Dergâh
- C) Kervansaray
- D) Şadırvan
- E) Dârülaceze

3. Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Ahmed Yesevi > Divan-ı Hikmet
- B) Edib Ahmed > Atabetü'l-Hakayık
- C) Kaşgarlı Mahmud > Divan-ı Lügati't-Türk
- D) Yusuf Has Hacib > Kutadgu Bilig
- E) Hacı Bektaş Veli > Kısasu'l-Enbiya

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

4. Aşağıdakilerden hangisi İslam etkisiyle oluşan edebiyat ürünlerinden biri değildir?

- A) İlahi
- B) Nefes
- C) Hilye
- D) Naat
- E) Öykü

5.

- ❖ XIII. yüzyılın Anadolu'sunda yaşamıştır.
- ❖ Velayetname ve Makâlât adlı eserleriyle tanınmış erenlerden biridir.
- ❖ Velayetname adlı eserde onun hayatı, menkıbe ve kerametleri anlatılır.
- ❖ Makâlât, onun fikirlerini açıklayan bir eserdir.

Yukarıda bilgileri verilen ünlü mutasavvıf aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlana Celaleddin Rumi
- B) Hacı Bayram-ı Veli
- C) Ahmet Yesevi
- D) Hacı Bektaş-ı Veli
- E) Yunus Emre

3. ÜNİTE / DİN VE HAYAT

Hazırlayanlar

Furkan ÖZÜDOĞRU, Hatice Büşra PAKSOY, Kübra UZUN

Redaksiyon

Suna AKKURT

Tasarım ve Düzenleme

Hanife KOYUTÜRK